

"Etkileyici bir kitap."
- Jostein Gaarder,
Sofie'nin Dünyası'nın
yazarı

MADS GILBERT & ERIK FOSSE

GAZZE'NİN GÖZYAŞLARI

Pegasus Yayınları: 297

Anı-İnceleme: 1

GAZZE'NİN GÖZYAŞLARI
MADS GILBERT ve ERIK FOSSE
Özgün Adı: ØYNE I GAZZA

Editör: Kemal Küçükgedik

Düzeltili: Berna Sirman

Bilgisayar Uygulama: Meral Gök

Kapak Uygulama: Yunus Bora Ülke

Kapak Baskı: Gündüz Ofset

Film-Grafik: Mat Grafik

Baskı-Cilt: Kilim Matbaası

Orta Mah. Fatin Rüştü Sok. No: 1/3-A

Bayrampaşa/İstanbul

Tel: 0212 612 95 59

1. Baskı: Mart 2011

ISBN: 978-605-4456-13-0

PEGASUS YAYINLARI © GYLENDAL NORSK FORLAG AS, 2009

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Hagen Agency, Oslo ve Gylendal
Norsk Forlag, Oslo aracılığı ile alınmıştır.

Yayinevinden yazılı izin alınmaksızın
hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yayinci Sertifika No: 12177

PEGASUS YAYINLARI

Gümüşsuyu Mah. Osmanlı Sk. Alara Han

No: 27/9 Taksim / İSTANBUL

Tel: 0212 244 23 50 (pbx) Faks: 0212 244 23 46

www.pegasusyayinlari.com / info@pegasusyayinlari.com

MADS GILBERT

ve

ERIK FOSSE

GAZZE'NİN GÖZYAŞLARI

İngilizceden Çeviren:
KÖKSAL GÜLERKAYA

PEGASUS YAYINLARI

Mads Gilbert: 1947 Norveç doğumlu doktor ve Sivil Toplum gönüllüsü. Doktora eğitimini Iowa Üniversitesi’nde tamamlayan Mads Gilbert anestezi uzmanıdır ve Kuzey Norveç Üniversite Hastanesi’nde Acil Servis Bölümü Başkanıdır. Mads Gilbert aynı zamanda Tromso Üniversitesi Tıp Fakültesi’nde Acil Servis Bölümü Profesörü’dür.

Erik Fosse: 1950 Norveç doğumlu cerrah ve Sivil Toplum gönüllüsü. Oslo Üniversitesi Tıp Fakültesi Cerrahi Bölümü Profesördür ve uzmanlık alanı göğüs cerrahisidir. Erik Fosse bir hayır kurumu olan NORWAC’ın başkanlığını yürütmekte ve aynı zamanda NATO’nun Tıbbi Araştırma ve Geliştirme Kurumu’nun Başkan Yardımcılığı görevini üstlenmektedir.

İÇİNDEKİLER

Önsöz	9
Cumana.....	15
Bombardıman Hattına Doğru	23
Giriş.....	45
Gazze'ye Hoş Geldiniz	69
Ölüm Yağıyor	89
Kim Hayatta Kalacak?	109
Çaresiz Tanıklar	127
Uzaktan Kumandalı Soykırımı	151
Onlar Sadece Hamas Çocukları.....	173
Öğle Vakti Karanlık	193
Merhamet Yok	211
Alçakça Savaş.....	239
Gazze'de Rüyalar	267
Tasarlanmış Endişe	293
Nöbetçi değişimi	323
Savaş Suçluları.....	359
Filistin'in Demografik Tarihi: 1973-2007	397
Teşekkürler	398

Gazze'nin Çocuklarına

Ya Lel Ma Atwalak – Bu Hiç Bitmeyen Gece

*Bu hiç bitmeyen gece, hep yalnız ve göcebe
Saçlarima ak düştü, bedenim hasta
Süheyl, küçük işığım ve Fares, değerlim!
Derdime derman olacaksınız bir gün, bilirim*

*Ve daima hatırlayacağım, sanki yanıldaymışlar gibi.
En değer verdigimiz ve en çok sevdiklerimiz, bizden koparılmış
Ağlama artık gözlerim, sonsuz gibi gelse de,
Dolaşacağım gecenin içinde
Ta ki varana kadar eve*

*Uyu da güçlü ol
Uyu şimdi, küçük oğlum
Bir gün götürüreksin bizi yine
Ait olduğumuz o yere*

Önsöz

Bu, İsrail'in 2008-2009 sırasında Gazze'ye yaptığı vahşi saldırıyla tanıklığımızın hikâyesidir. Filistinli kuruluşlara ve sivil halka yönelik bu geniş kapsamlı İsrail saldırısı, muhtemelen Filistin'in yakın tarihindeki acımasız saldırıların en sert olandır. Saldırı, özellikle Gazze'deki çocukları sert bir şekilde vurdu: 300'den fazla çocuk öldürdü ve 1600'den fazlası yaralandı.

Vahşi saldırısı, Gazze'deki Filistinlilere iki yıldan uzun süredir uygulanan geniş kapsamlı abluka ve fakirleştirmenin ardından geldi. İsrail sistemli bir şekilde Batılı sağlık çalışanlarının ve gazetecilerin içeri girmesine engel oluyordu. Biz, Gazze'ye 2008'in yılbaşı arifesinde, saldırının beşinci gününde, Mısır üzerinden girdik. Kısa süre sonra orada sadece birkaç Avrupalının bulunduğu ve Batılı hiçbir gazeteci olmadığını keşfettik. Kimse direniş gösterip İsrail'in saldırısından bahsetmek istemiyordu ya da kimsenin elinden gelmiyordu. El-Şifa Hastanesi'ndeki doktorluk işimize ek olarak, dünyaya yaşadıklarımızı aktarmayı kendimize görev edinmiştık. Tank olduğumuz korkunç ıstırabı, iyileştirmeye çalıştığımız yaralanmaları, İsrail saldırılardan kaynaklanan krizleri ve Gazze ablukasını dünyaya bildirmeye çalıştık. Filistinlilerin kahramanlıklarını, insanlıklarını, boyun eğmeyen iyimserliklerini ve direniş iradelerini haber yaptık.

İkimiz de otuz yıldır, Lübnan ve Mısır'ın yanı sıra, işgal altındaki Filistin'de de Filistinli meslektaşlarımız, arkadaşlarımız ve hastalarla birlikte çalışıyordu. Filistinli mültecilerle, Lübnan'da vurulan Lübnanlılarla ve Filistinlilerle bir arada yaşıdık ve çalıştık. En karanlık ve zor tecrübelerinde yanlarında olmamıza izin verdiler, birlikte festivaller kutladık ve beraber mutlu anlar yaşadık.

Hâlâ Filistin sorununun barişçi yollardan çözülebileceğine inanıyoruz. Uzun süreli bir barış için tek yol siyasi çözüm. Bu durumda, son zamanlarda tüm kontrolü ele geçiren İsrail, eylemleriyle Filistinlilerin insani ve ulusal haklarına saygı duyduğunu ve Birleşmiş Milletler'in 1947'den günümüze kadar Filistin üzerine aldığı resmî kararlar çerçevesinde siyasi bir çözüm üretmeye istekli olduğunu göstermeli.

Gazze'ye yapılan saldırıyı, hastanede hem doktor hem de birer tanık olarak yaşadık. Bunun dışında, Gazze'nin diğer bölgelerinde neler yaşandığını görmedik. Saldırıların vahşetini ve ne çapta planlandığını daha sonra gazetecilerin ve soruşturan kuruluşların elde ettiği raporlardan anlayabildik.

Kelimeler güçlüdür. Tanımlamalar ve terminoloji gerçeklik anlayışımızı etkiler. Orta Doğu sorunuyla ilişkili kullanılan kelimeler ve terimler günlük dile tahlilleri yapılmadan yerlesitti, böylece güç ilişkileri ve politik gerçekler üzerindeki sis perdesi kalkmadı. "Filistin sorunu" "İsrail'in Filistin'i işgali"nden ve "Filistin toprakları", "İşgal altındaki Gazze"den daha sık kullanılıyor. Bu sorunun yaşadığı ülkenin ismi *Filistin*'dir. İsrail, Batı Şeria ve Gazze, Filistin sınırları içerisinde yer alır. Bu yüzden Batı Şeria ve Gazze'ye, "Filistin toprakları" değil, "Filistin" ya da "İşgal altındaki Filistin" diyoruz.

“Yerleşim” kavramı, sıklıkla İsaillilerin Filistin üzerinde kendileri için kurdukları yerleri tarif etmek için kullanıyor. “Yerleşim”, ıssız yerbeler kurulmuş toplum izlenimi uyandırır. Birisi askerî bir güç kullanarak bir yerin kontrolünü ele geçirdiğinde, ilk sahiplerini evlerinden ve yurtlarından çıkardığında, çiftçileri topraklarına sahip olmak için yerlerinden sürdüğünde, kullanılması gereken doğru terim “işgal”dir. Bu eylemi gerçekleştirenlere genellikle “işgalci” denir ve bu bölgelerde inşa edilen konutlara da “koloni” denir. İşgal edilmiş alanlarda kolonileşme, Cenevre Anlaşması’na aykırıdır. Doğal olarak İsrail’in Batı Şeria ve Gazze politikası, barişçi bir yerleşme değil vahşi bir işgaldir ve kolonileşme uluslararası hukuka aykırıdır.

Sonuç olarak, işgal altındaki alanlarda yeni oluşturulan İsrail topluluklarını tutarlı bir şekilde “koloni” ve bu bölgede yaşayanları da “işgalci” olarak tanımlıyoruz. Çünkü Filistin’İN kolonileştirilmesi, İsrail toprağının –*Eretz Israel*– Filistinlilerden fethedilmesi ve orada sadece Musevilerin yaşayabileceği bir devlet kurma yönündeki Siyonist görüşe dayanır. Bu kolonileri kuranlar başka milletlerden olsa da “İsailli işgalciler” ve “İsrail kolonileri” terimlerini kullanıyoruz. En saldırgan ve militan eylemcilerin birçoğu ABD vatandaşsı ziyaretçi aktivistlerdir.

İsrail askerî gücü kendisine İsrail Savunma Gücü adını veriyor (IDF). Burada ele aldığımız savaş durumu “savunma”dan çok “saldırı” ve “yayılma” etkinlikleridir. Bu yüzden biz, daha tarafsız olan “İsrail askerî gücü” terimini kullandık.

Çatışmada bulunan savaşçıların tasvirleri konuşmaciya göre değişir. “Terörist”, günlük dilde sıklıkla kullanılır ve gerçekte de “korku yayan kişi” anlamına gelir. Filistinliler, İsrail tarafından sürdürülen abluka, bombalama, aç bırakılma ve gün-

YAŞANANLARIN TÜYLER ÜRPERTİCİ GERÇEKLİĞİ, İSRAİL'İN UYGULADIĞI VAHŞETİN AKIL ALMAZLIĞI KANINIĞI DONDURACAK

2008 yılının sonunda İsrail'in Gazze'ye düzenlediği 22 günlük saldırısında 1400 Filistinli öldürüldü. Öldürülenlerin çok az bir kısmı silahlıydı; dört yüzden fazlası çocuk olmak üzere çoğu sivildi. 5500 kişiden fazlası yaralandı. Filistin toplumu tekrar yerle bir olmuştı. Yaşanan yıkım ve vahşetin Batılı tek görgü tanıkları Norveçli doktorlar Erik Fosse ve Mads Gilbert'ti. Doktorluğun yanı sıra gazetecilik de yapmaları ve yaşananları olduğu gibi aktarmaları, Batı dünyasının büyük bir bölümünde tavır değişikliklerine neden oldu.

"Savaş devam ederken, Filistinli siviller seslerini de kaybetmişti. Erik Fosse ve Mads Gilbert, Ocak 2009'da Gazze'de gönüllü çalışan iki doktordu. Ayrıca, gördüklerini dış dünyaya da ilettiler. Bu onların görevi değildi, ama sorumluluklarıydı. Askeri güçler tüm karşıt sesleri keserken, bağırıp sesini duyurabilen çok daha güçlü ve önemlidir."

Jonas Gahr Støre, Norveç Dışişleri Bakanı

Kapak Görseli: Mads Gilbert
Yazarların Fotoğrafı:
Nasser Nasser / AP / Scanpix

www.pegasus yayinlari.com

ISBN 978-6054456130

9 786054 456130

20 00.